

videre afkoloniseringsproces for de små koloniområder.

Jamaica — der ville stemme for resolutionen — fandt, at de vestindiske associerede stater frivilligt havde godkendt deres nuværende forfatningsmæssige status, der opfyldte kravene i kolonideklarationen og i Generalforsamlingens resolution 1541. Afgivelsen af oplysninger i henhold til pagtens artikel 73 e lå nu inden for de associerede staters egen kompetence, og enhver ensidig britisk afgivelse af sådanne oplysninger ville være en krænkelse af øernes status som fuldt selvstyrende områder.

Resolutionen blev den 13. december 1968 vedtaget af 4. udvalg med 81 stemmer for og 3 imod (Brasilien, Portugal og Sydafrika), medens 15 afstod (vestlige lande, herunder de nordiske). Forinden havde der efter anmodning fra Sverige været afholdt delafstemning om operative paragraf 3s anden halvdel, der blev vedtaget med 56 stemmer for og 18 imod (vestlige lande, herunder de nordiske, samt de latinamerikanske Commonwealth-lande), medens 23 afstod (de latinamerikanske lande samt Irland og Kina). Herefter blev paragraf 3 i sin helhed vedtaget med 64 stemmer for og 10 imod (vestlige lande), medens 25 afstod (de nordiske lande, flertallet af de latinamerikanske lande samt Frankrig). Endelig blev paragraf 1, hvori Generalforsamlingen godkender koloniuvalgets beretning, vedtaget med 73 stemmer for og 6 imod (Australien, Brasilien, Storbritannien, USA samt Sydafrika og Portugal), medens 14 afstod (vestlige lande, herunder de nordiske).

Plenarforsamlingen vedtog den 18. december 1968 resolutionen (res. 2422) med 87 stemmer for og 4 imod, medens 16 afstod.

4. udvalgs beretning: A/7420.

Portugals kolonier.

(Dagsordenens punkt 65).

De af Generalforsamlingen siden 1965 vedtagne resolutioner vedrørende Portugals kolonier har været karakteriseret af en kraftig sprogbrug samt af bestemmelser, der i deres konstateringer eller krav var så vidtgående, at de af politiske og/eller konstitutionelle grunde ikke kunne accepteres af

selv de nordiske lande med deres traditionelle positive holdning til koloniafviklingen. De er derfor blevet vedtaget alene med de afro-asiatiske og de kommunistiske landes samt de fleste latinamerikanske landes stemmer, uden at der er blevet gjort forsøg på fra de afro-asiatiske forslagsstilleres side at foretage sådanne tillem্পninger, som kunne skabe et bredere grundlag for resolutionernes vedtagelse.

I. Debatten.

Debatten i 4. udvalg på 23. Generalforsamling adskilte sig ikke afgørende fra debatten på de seneste Generalforsamlinger, omend nogle afro-asiatiske lande fremhævede det ønskelige i, at de regeringer, der havde mulighed for at øve indflydelse på Portugal, skulle søge at få det nye portugisiske styre til at opgive den hidtidige kolonipolitik. I debatten deltog kun afro-asiatiske, kommunistiske og enkelte latinamerikanske lande samt Portugal. Indlæggene fulgte i det store og hele traditionelle linjer med kraftige angreb på Portugals kolonipolitik, der blev beskyldt for at være i stigende grad racistisk, samt kritik eller fordømmelse af Portugals allierede inden for NATO og af de hvide regimer i Sydrhodesia og Sydafrika for deres samarbejde med Portugal. De kommunistiske lande samt Tanzania og Zambia hævdede, at vestmagterne trods verbal afstandtagen støttede den portugisiske kolonipolitik på grund af Portugals og dets koloniers strategiske betydning og de stærkt stigende udenlandske investeringer i Angola og Mosambik.

I næsten alle indlæg udtaltes, at de portugisiske kolonier udgjorde en trussel mod deres nabolande og mod freden og sikkerheden i området. Zambia og Congo (Kinshasa) fordømte de utallige grænsekrænkelser, som de hævdede at have været udsat for fra portugisisk side. Congo (Kinshasa) mente, at der befandt sig 3.000 lejesoldater fra Katanga i Angola, hvor de trænes med henblik på at intervenere i Congo. Flygtningene fra Angola udgjorde et stort problem for Congo.

Tunesien, Elfenbenskysten og Indien håbede, at de lande, der havde mulighed for at øve indflydelse på Portugal, ville søge at få det nye portugisiske regime til at opgive den hidtidige kolonipolitik.